

S. Sayısı : 139

İstanbul Üniversitesi tedris kısmına 4 ordinaryüs profesör ile 1 rontgen mütehassısı eklenmesi hakkında 1/135 ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvelerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında 1/141 sayılı kanun lâyhaları ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları

İstanbul Üniversitesi tedris kısmına 4 ordinaryüs profesör ile 1 rontgen mütehassısı eklenmesi hakkında kanun lâyihası (1/135)

T. C.

Başvekâlet

8 . IX . 1943

Muamelât umum müdürlüğü

kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/3001

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif vekilliğine ait kısmında değişiklik yapılması hakkında adı geçen vekillikçe hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 6 . IX . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Gerekçeler lâyihası

İstanbul Üniversitesinin bazı ders kürsülerine bu derslerin önemiyle uygun hazırlıkta yetkeli profesörler tâyinine bugünkü öğretim kurulu kadrosu kâfi gelmemektedir. Bunun için 1943 malî yılı bütçesiyle temin olunan tahsisatla karşılanmak üzere 100 lira maaşlı dört ordinaryüs profesörlük ile bir rontgen mütehassısının üniversite öğretim kurulu kadrosuna ilâvesini sağlamak için ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır. Teklif edilen kadro ile aynı zamanda üniversiteye ehemmiyetli profesörlerin alınması ve aşağı derecelerde terfi müddetlerini dolduran kıdemli bazı profesörlerin terfi ettirilmeleri mümkün olacaktır.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin
Maarif vekilliğine ait kısmında değişiklik ya-
pılmasına dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 3964, 4142 ve 4365 sayılı kanunlarla değişen İstanbul Üniversitesi Tedris Heyeti kısmına ilişik cetvelde derece, unvan, aded ve maaşları gösterilen memuriyetler eklenmiştir :

MADDE 2. — Bu kanunun hükmü neşri tarihinden başlar.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini yü-

rütmeğe Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

6 . IX . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağrak
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş		Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

CETVEL

D.	Memuriyetin adı	Aded	Maaş
3	Ordinaryüs profesör	4	100
5	Rontgen mütehassısı	1	80

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvelerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında kanun lâiyhası (1/141)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât umum müdürlüğü

kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/3036

13 . IX . 1943

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvellerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11. IX. 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Ş. Saracoğlu

Gerekçe lâiyhası

İstanbul Üniversitesi öğretim heyeti kadrosunda mevcut doçentler ihtiyaca yetmemektedir. Yarımların profesörlerini yetiştirmek üzere genç elemanlara tahsis edilecek olan doçentlik kadrolarının imkân hâsıl oldukça genişletilmesine lüzum vardır. Bu maksatla İstanbul Üniversitesi öğretim heyeti kadrosuna yeniden 40 lira maaşlı 5 doçentlik ilâve edilmiştir.

1943 malî yılı Umumî muvazene kanununun (L) cetvelinde bulunan 60 lira maaşlı 10 başasistanlık ile 35 lira maaşlı 10 ve 30 lira maaşlı 5 asistanlığın fiili kadroya alınması suretiyle de Tıp fakültesinde yeniden açılan klinikler ve Hukuk fakültesinde bu defa kurulan Devlet hukuku Türk enstitüsü ihtiyacının karşılanması düşünülmüştür.

Üniversite mensuplarıyla ailelerinin sıhhatleri bakımından Üniversite merkez teşkilâtında daimî bir hekimin bulundurulmasına lüzum görülmüş ve bu sebeple kadroya 50 lira maaşlı bir hekim tahsisatı konmuştur. Tıp fakültesinin çok genişlemiş olan ve şehrin muhtelif semtlerinde bulunan kliniklerinin idaresi için de bir eczacı, 3 ayniyat muhasibi ve 2 karantine memuruna lüzum görülmektedir.

Lektörler kadrosunun genişletilmesi için teklif edilen ilâveler ise, her sene artan talebe sayısının zaruri kıldığı ihtiyaçlardan ileri gelmektedir. Gureba hastanesinde birbirinden uzak pavilyonlardaki kliniklerin bir elden murakabesi için de 170 lira ücretli 1 idare memurluğu ihdası zaruri görülmüştür. Yüksek öğretmen okulunun talebe sayısı artmış ve iş hacmi genişlemiştir. Bu sebeple bu kurumun müdürlük ücreti 140 liradan 170 liraya çıkarılmıştır.

İstanbul Üniversitesi öğretim ve idare heyeti kadrolarının takviyesi bakımından kısa zamanda temini zaruri bulunan yukarıki ihtiyaçların karşılanması için ilişik kanun lâiyhası tanzim ve teklif olunmuştur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvellerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif vekilliği İstanbul Üniversitesi idare heyeti başlığı altındaki Tıp fakültesi kadrosundan 12 nci dereceden 25 lira maaşlı (1) aded ayniyat muhasipliği kadrosu kaldırılmış ve aynı cetvelin İstanbul Üniversitesi öğretim ve idare Heyeti kadrolarına ilişik (1) sayılı cetvelde derece, aded ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — 3888 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif vekilliği kısmındaki yüksek öğretmen okulu kadrosundan 8 nci dereceden 140 lira ücretli (1) aded müdür kadrosu kaldırılmış ve aynı cetvelin İstanbul Üniversitesi öğretim heyeti, lektörleri ve tercümanları ve yüksek öğretmen okulu kadrolarına ilişik (2) sayılı cetvelde derece, aded ve ücretleri yazılı kadrolar eklenmiştir.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — 1943 Malî yılı umumî muvazene kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin Maarif vekilliği İstanbul Üniversitesi

kadrolarına ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar eklenmiştir.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — 1943 malî yılı muvazenei umumîye kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Maarif vekilliği kısmından ilişik (4) sayılı cetvelde derece, aded ve unvanları yazılı kadrolar çıkarılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 . IX . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracöglü	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş		Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No 1/141
Karar No. 13

14 . IX . 1943

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvellerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında Maarif vekilliğince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 11 . IX . 1943 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maarif vekilinin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Bu lâyihaın, esas hedefi İstanbul Üniversitesi öğretim heyeti ile memurlar ve müstahdemler kadrolarının genişletilmesidir. Lâyiha bu esas hedef yanında Üniversite mensuplarıyla ailelerinin sıhhat işleriyle meşgul olacak bir hekimin tavzifi ve Yüksek öğretmen okulu müdürünün ücretinin bir derece arttırılması imkânlarını da sağlamağa çalışmaktadır.

İstanbul Üniversitesindeki talebe sayısı her

gün biraz daha artmaktadır. Son zamanlarda da Tıp fakültesinde yeni klinikler kurulmuştur. Bu sebeple kanun lâyihasında derpiş olduğu veçhile öğretim ve idare heyeti kadrosna bazı ilâvelerin yapılması ve (L) cetveline dahil bazı yeni vazifelerin de fiili kadroya alınmaları Encümenimizce de lüzumlu görülmüştür.

Aynı veçhile Üniversite mensuplarının sağlık işleriyle uğraşmak üzere maaşlı bir hekime ihtiyaç olduğu tesbit edilmiş ve talebesinin sayısı artan Yüksek öğretmen okulunun müdürlük ücretinin de 140 liradan 170 liraya çıkarılması Encümenimizce tasvip olunmuştur. İlişik şekliyle

lâyihayı kanunlaştırmanın uygun olacağı mütalesinde bulunduğumuzu arzeder ve lâyihayı havaləsi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere saygılarımızla birlikte sunarız.

Mf. En. Rs. N.	M. M.	Kâtip
Sivas	Sivas	Konya
R. Ş. Sirer	R. Ş. Sirer	M. Â. Binal
Ankara	Bolu	Çanakkale
B. Baykan	H. R. Öymen	R. N. Güntekin
Eskişehir	İzmir	İzmir
İ. U. Aykurd	E. Çınar	Ş. Yunus
Kastamonu		Urfa
T. Taşkın		S. K. Yetkin

T. B. M. M.

Bütçe encümenin

Esas No. 1/135, 1/141

Karar No. 88

14 . IX . 1943

Yüksek Reisliğe

3656 sayılı kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Maarif vekilliğine ait kısmında değişiklik yapılması hakkında Maarif vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 8 ve 13 . IX . 1943 tarih ve 6/3001 ve 3036 sayılı tezkereleri ile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize havale buyurulmakla Maarif vekili Hasan Âli Yücel ve Maliye vekili Fuat Ağralı hazır oldukları halde incelendi.

Yüksek öğretim müesseselerimizin kemiyet ve keyfiyet bakımından dilediğimiz bir gelişime ulaşması şüphesiz her şeyden evvel öğretim kurulunun takviyesiyle mümkündür. Bu itibarla teklif edilen ilâveler tamamen yerinde görülmüştür.

Encümenimiz, Hükümetçe iki ayrı kanun lâyihası halinde teklif edilen kadro ilâvelerini birleştirip tek bir lâyiha haline koymayı münasip görmüştür.

Bu suretle kaleme alınan lâyiha Umumî he-

yetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	M. M.	Kâtip
Çorum	Muğla	İstanbul
İ. Eker	H. Kitabcı	F. Öymen
Antalya	Aydın	Balıkesir
N. E. Sumer	Gl. R. Alpman	S. Örgüvren
Bitlis	Çanakkale	Edirne
B. Osma	S. T. Arsal	M. N. Gündüzalp
Giresun	Giresun	Hatay
M. Akkaya	A. Sayar	H. Selçuk
İsparta	İstanbul	İstanbul
M. Karaağaç	H. Kortel	İ. H. Ülkmen
İzmir	Konya	Kütahya
M. Birsal	Dr. S. İrmak	H. Pekcan
Manisa	Mardin	Tokad
F. Kurdoğlu	R. Erten	R. A. Sevengil
Zonguldak	Zonguldak	
E. Erişirgil	H. A. Kuyucak	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 ve 3888 sayılı kanunlara bağlı cetvellerin Maarif vekilliğine ait kısımlarında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif vekilliği İstanbul Üniversitesi idare heyeti başlığı altındaki Tıp Fakültesi kadrosundan 12 nci dereceden 25 lira maaşlı (1) aded ayniyat muhasipliği kadrosu kaldırılmış ve aynı cetvelin İstanbul Üniversitesi öğretim ve idare heyeti kadrolarına ilişik (1) sayılı cetvelde derece, aded ve ünvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — 3888 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif vekilliği kısmındaki Yüksek öğretmen okulu kadrosundan 8 nci dereceden 140 lira ücretli (1) aded müdür kadrosu kaldırılmış ve aynı cetvelin İstanbul Üniversitesi öğretim heyeti lektörleri ve tercümanları ve Yüksek öğretmen okulu kadrolarına ilişik (2)

sayılı cetvelde derece, aded ve ücretleri yazılı kadrolar eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — 1943 mali yılı muvazenei umumiye kanununa bağlı (D) işaretili cetvelin Maarif vekilliği İstanbul Üniversitesi kadrolarına ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — 1943 mali yılı Muvazenei umumiye kanununa bağlı (L) işaretili cetvelin Maarif vekilliği kısmından ilişik (4) sayılı cetvelde derece, aded ve ünvanları yazılı kadrolar çıkarılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bütçe encümeninin değistirişine bağlı

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	<i>Istanbul Üniversitesi tedris heyeti</i>				<i>İdare heyeti</i>		
3	Ordinaryüs profesör	4	100	8	Üniversite sıhhat merkezi doktoru	1	50
5	Rontgen mütehasısı	1	80	10	Eczacı	1	35
9	Doçent	5	40	11	Ayniyat muhasibi	4	30
				13	Karantina memuru	2	20

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[2] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
	<i>Istanbul Üniversitesi</i>				<i>Gureba hastanesi klinikleri idare memuru</i>	1	170
9	Lektör	1	120		<i>Yüksek öğretmen okulu</i>		
10	»	5	100	7	Müdür	1	170

[3] SAYILI CETVEL

Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
<i>Istanbul Üniversitesi</i>						
Hademe	7	40	»		5	35
			»		62	30

[4] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	<i>Istanbul Üniversitesi</i>						
7	Başasistan	10	60	10	Üçüncü sınıf asistan	10	35
				11	Dördüncü » »	5	30